

Isop

Hyssopus officinalis

Isop er en halvbusk, der kan blive en halv meter høj.

Den findes ikke vildtvoksende i Nordeuropa, men dyrkes ofte i haver for sin velduft og sin skønheds skyld.

Dens navn er afledt af ordet 'azzot', der betyder 'hellig plante'.

Den blomstrer med lange lilla blomsteraks fra grenenes spids. Til havebrug findes både lysørøde og hvide varianter. De lancetformede blade indeholder en række kirtler, der dufter stærkt.

Den omtales i Bibelen (4. Mosebog kap.19 v.19), dog muligvis pga. en fejlagtig oversættelse, samt i mange middelalder skrifter, Hildegard af Bingen, anbefaler den mod luftvejssygdomme udtrukket i vin.

I bibelshistorien angives den at være den stængel som Jesus fik rakt svampen med eddike på, under sin døds kamp. Den har imidlertid aldrig vokset i Israel eller på Sinai, men stammer fra Centralasiens højland.

Den foretrækker veldrænet, kalkrig jord, men trives også på mager og stenet grund og tørre skrånninger gerne på en solrig plet.

Fordi den tåler udtørring egner den sig til mange sommerhusgrunde, samt krukker.

Den bedste blomstring opnås, hvis den klippes tilbage om foråret. Den er velegnet som kantplante. De små buske kan formes til lave hække.

Der hersker nogen forvirring omkring planten, da der ikke findes nogen kendt afbildning eller planche, der med sikkerhed identificerer den.

Men trods mulige fejloversættelser og usikkerhed, var isop en vældig populær plante i klosterets apotekerhave og indgik som ingrediens i den berømte benediktinerlikør. I folkemedicinen indgik isop i mange opskrifter på hostesaft. Af bladene kan man lave urtete. Dens behagelige duft, anvendes i parfumeindustrien.

Desuden skulle de blå blomster lagt på et blåt øje, hjælpe på hævelsen!

Til betændte øjne anbefales et omslag af de friske knuste blade. Bladene har formodentlig en vis bakteriehæmmende virkning, da den mug hvorfra penicillin produceres naturligt vokser på dens blade. Man brugte at hænge isop op i klosterets rum, og som tilsætning til varme bade, i håb om at undgå smitte med pest.

Middelalderhaven fakta:

Isop dyrkes almindeligt som staude i mange haver.

Tema 2: Bibelens planter

Tema 19: te-plante